

(1961). D'allà cap al Sud el mot i la cosa són tan generals, i n'hi ha tanta massa, que ja no vaig pendre més notes d'això en el P. Val.

No dubtem que en aquelles terres no és res que hi fos aportat del Nord o de l'Oest, sinó heretat del mossàrab: car *qarāšqeyla* o *qarāšqīla* ja figura en el nostre Abenbeklarīš c. 1106, per més que la localització i el detall fonètic i botànic d'això⁵ restin un poc imprecisos; i *Carrascal* figura en dues escriptures mossàrabs toledanes dels Ss. XII-XIII. Que la gran serra de la *Carrasqueta* a prop d'Alcoi i altres topònims semblants són heretats del mossàrab es veu ja per la conservació sorda de la -r- del sufix collectiu -ĒTA.

Per Ponent *carrasca* comença ja en terra catalana a la ratlla d'Aragó. Car damunt la Pobra de Roda hi ha l'important i antic topònim *Rin de la Carrasca*, si bé allà com a mot viu encara usen *lēbina*, igual que a Roda, el Mont, Llaguardes, Jusseu i Alins de Llitera, que és la forma que ha pres localment el ll. ILLICINA (> *ALZINA*); però a la Vall de Benasc ja diuen «la taula de la *carrasca* no ye pas la milló» («la tabla de la encina -->», Ferraz, 38) i *carrasca* anoto més enllà, a les valls de Gistau, Bielsa i Echo (1965-6). L'àrea del mot pot haver reculat per allà, sigui a causa de *lleçina* ('alzina/aglà', veg. aquell article del vol. 1), sigui a causa de la metàtesi *cascarra*, forma reputada bàrbara, però que altre temps es degué usar en una llarga llengua fronterera: car avui registro encara *kaskāra* per 'alzina' en l'isolat i conservador poblet de Moror (entre Tremp i la Ribagorçana, 1957) i a l'altre cap *cascarro* «chêne verts», es registra a la vall gascona d'Aura (Marsan), adjacent a l'O. de la Vall d'Aran.

Puix que hi ha diverses variants d'una forma *KARR-* designant l'alzina i l'alzinal en molts llenguatges de la vasta zona «mediterrània» és clar que d'això poden derivar tant *carrasca* com *garr-iga/garric* (més que més trobant-se supra l'antiga variant *carrica*, *carriga*). Enumero ràpidament aquestes formes dels llenguatges mediterranis. Hesiqui (S. IV), que ens sol donar el grec italiota, addueix *χαρρός*, i avui és encara *kárro* en el grec de Calàbria, i hi ha els derivats *carria*, *carrigna*, *ca(r)rigliu* en els parlars italians de Calàbria i Lucània (Rohlf, EWUG, § 919; ZRPb. LII, 77; Lausberg, BbZRPb.7 cx, 130); però tractant-se d'una *e* oberta davant *rr* no ens apartem gaire d'això amb el llatí *cerrus* 'garric' usat solament des del S. i d.C., i per molt pocs autors (Vitruvi, Columella, Plini), que també en altres casos empenen mots d'arrel hispànica.⁸ Doncs això també s'ha mantingut fins avui en herber: *akarruš*, *akerruš*, àrab magrebí *qerruš/kerruš*, *qurriš* (Schuchardt, Roman. *Lebnu. im Berb.*, 18-9; ZRPb. XXIII, 198), marroq. *kirīša* (P. de la Torre, en Simonet, s. v. *chirca*), *qorriš* «carrasco, encina» (Lerchundi), àr. algerià *qarruš* «chêne vert et à glands doux» (Beaussier; el qual dóna un àr. tunisenc *harbāš* «chêne nain», que podem sospitar del mateix origen).⁹ No és prudent de pronunciar-se sobre altres enllaços, ja molt més problemàtics, que han cregut veure d'altres amb: A) El basc *haritz* (*harritz*, ??) que fa rumiar M.L. posant-lo en dubte.¹⁰ B) Amb el «pre-romà»

*CARRA 'pedra', ço que ja comença per ser incert des del punt de vista semàntic.¹¹ C) Amb el tipus pre-romà *KARŪA*, *KARŪALIO-*, d'on prové el port. i gall. *carvalho* (que és 'roure' arbre ja ben diferent del 'coscoll'), i el lleon. *CARBA* (veg. *DECH*), amb els quals vol enllaçar-lo Skok (*Rom. L.*, 210-2).

La idea de relacionar amb el calabr. *carrigliu* el ross. i oc. *garrolha* compta amb l'autoritat de Schuchardt (*Rom. L. Berb.*), però encara que sigui suggestiva la *lb/glj* comuna a les dues terminacions, no ens podem pas acontentar amb un *magister dixit*, i encara menys no essent aqueixa la terminació calabresa sinó una de les quatre allà concurrents. La catalana la usàren el vallespirenc Casaponce (amb cacografia *garrulla*, que no retoca Moll, AORBB I, 230, ni *AlcM*) i repetidament el vallespirenc-empordanès Bosch de la Tri. «La carretera que va a Corsavi travessa terrenos esquistosos y granítics, enmitj de vines mortes, de *garrolles* y pedregam, algunes alzines y roures» (*Recorts d'un Excurs.*, p. 81; brucs y *garrolls*, id. 173).

A l'Emp. només el sé a la punta NE.: «*gərōlās* són com alzinalls: per això en diuen el *Gərūlá*, de tot aquell vessant», Rabós; i d'un lloc homònim 15 km. més a l'E. em digueren a Palau-saverdera: «és que hi ha *gərōlās*, una mata que fa a(n)gians i pessiga, que a d'altres punts en diuen *garrigues*» (1958); també *Les gərūlās* partideta a la dreta del Tec (a St. Joan de Pla-de-Corts, 1961); s'estén en ross. fins a la Salanca i Córberes (*gərūlās* amb el mateix NL i glossa igual que a Rabós: a Perestortes i a Vingrau, si bé aquí pronuncien *gūrūla*), *la Gərūla* a Sant Hipòlit, i a Salses i a Estagell surt *gərūlā*, viu i... funcional, perquè a tots dos pobles el meu acompanyant me'n va haver d'apartar moltes que em pessigaven corrent per aquells «cauces» (una em féu ensopegar amb un roc cantellut, amb petita extravasació que només em costà tres dies de llit).

Més a ponent vàrem recórrer un vessant dit *al* + *gərūlé* a Bellpuig dels Aspres, i l'extrem és en el Conflent, car allà de nou m'expliquen el nom d'uns *Garrollà(r)s* perquè hi ha «*gərūlās*, un alzinot baix i mal fet».

Ara bé això s'estén per tot el domini llenguadocià, des de les Corberes (Vingrau, supra) i l'Aude fins a la costa de l'Erau (Pezenàs, Puisserguier), d'altra banda fins a St. Africa i Vilafranca de Roergue, i pel NO. fins al baix Carcí i Cahors mateix (Gers *garroulho* «arbre jeune et vigoureux» és ja gascó, però potser només de la Limanha, que ja és prop de la Garona), FEW (II, 410a). Però com sigui que el mot es troba en les línies de contacte entre les àrees dels sinònims *garric* i *COSCOLL*, *coscolla*, obeint als principis de la geografia lingüística ens abstindrem de bastir sobre això cap construcció pre-romana i admetrem simplement una contaminació d'aquests dos mots.¹²

En definitiva: ¿a quina família lingüística pertany aquest radical? Gamillscheg, ZRPb. XLI, 505, sostingué que al cèltic. I es poden fer valer diverses raons a favor d'aqueixa teoria. La més forta em sembla l'estructura mateixa del territori del tipus *GARRĪKA en